

**UCHWAŁA NR LIX.502.2013
RADY MIASTA ZIELONA GÓRA**

z dnia 17 grudnia 2013 r.

**w sprawie Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
na rok 2014.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 - tekst jednolity z późn. zm.¹), art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012, poz. 1356) **uchwała się:**

**PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
NA ROK 2014 W MIEŚCIE ZIELONA GÓRA**

**Rozdział 1
Przepisy ogólne**

§ 1. 1. Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zwany dalej „Programem”, określa zakres oraz sposób realizacji zadań własnych miasta Zielona Góra związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu. Stanowi on część strategii rozwiązywania problemów społecznych Miasta Zielona Góra.

2. Program realizować będzie Biuro Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we współpracy m.in. z:

- 1) Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 2) placówkami służby zdrowia;
- 3) placówkami oświatowymi;
- 4) placówkami pomocy społecznej;
- 5) placówkami penitencjarnymi;
- 6) administracją zespoloną;
- 7) sądem i prokuraturą;
- 8) organizacjami pozarządowymi;
- 9) kościołami i związkami wyznaniowymi;
- 10) osobami fizycznymi i prawnymi.

3. Program jest otwarty i ma charakter ramowy. W trakcie realizacji może ulegać modyfikacji i być wzbogacany o nowe treści w zależności od zaistniałych potrzeb. Opisane w nim cele i sposoby ich realizacji mają charakter długofalowy.

§ 2. Ilekroć w Programie jest mowa o:

- 1) *profilaktyce* - należy przez to rozumieć zmniejszanie ryzyka używania substancji psychoaktywnych oraz związanych z ich używaniem problemów poprzez niedopuszczanie do poszerzania się kręgu osób, szczególnie ludzi młodych, eksperymentujących z legalnymi i nielegalnymi substancjami;
- 2) *biurze* - należy przez to rozumieć Biuro Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 3) *komisji* - należy przez to rozumieć Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 645 i poz. 1318.

- 4) *ustawie* - należy przez to rozumieć ustawę *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* wskazaną w podstawie prawnej niniejszej uchwały.

Rozdział 2

Problemy, cele strategiczne i szczegółowe Programu

§ 3. 1. Określa się jako cel strategiczny Programu **wspieranie systemu pomocy osobom dotkniętym skutkami nadużywania alkoholu oraz ich rodzinom.**

2. Określa się cele szczegółowe Programu w zakresie określonym w ust. 1:

1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób współzależnionych, uzależnionych od alkoholu i ich rodzin, realizowane przez:

- a) współpracę w zakresie dofinansowania zajęć w programie ponadpodstawowym dla osób uzależnionych z terenu miasta Zielona Góra prowadzonych w specjalistycznych placówkach opieki zdrowotnej,
- b) organizację specjalistycznych działań terapeutycznych i wspierających prowadzonych w biurze w godzinach funkcjonowania biura, a także w dni wolne od pracy, m. in.:
 - działania psychologiczne motywująco - wspierające,
 - zajęcia edukacyjno - terapeutyczne dla osób uzależnionych w zaawansowanej fazie trzeźwienia,
 - terapię rodzinną i małżeńską,
 - terapię młodzieży nadużywającej alkoholu, pochodzącej z rodzin z problemem alkoholowym,
- c) szkolenie kadry specjalistów pracujących z osobami uzależnionymi i współzależnionymi oraz pracowników służby zdrowia, np. lekarzy rodzinnych,
- d) uzupełnienie wyposażenia placówek w pomoce i sprzęty niezbędne do prowadzenia zajęć terapeutycznych,
- e) dofinansowanie szkoleń, pobytów terapeutycznych osób uzależnionych utrzymujących abstynencję i osób współzależnionych,
- f) finansowanie badań wykonywanych przez biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczenia odwykowego wobec osób spełniających przesłanki art. 24 *ustawy*;

2) udzielanie pomocy rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, realizowane przez:

- a) zwiększanie dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy psychologicznej dla członków rodzin z problemem alkoholowym, np. grup wsparcia, grup terapeutycznych dla osób współzależnionych i dorosłych dzieci alkoholików,
- b) udzielanie pomocy psychologicznej i prawnej rodzicom, których dzieci spożywają alkohol,
- c) udzielanie pomocy prawnej i psychologicznej rodzinom z problemem alkoholowym,
- d) dofinansowanie działalności placówek wsparcia dziennego, klubów młodzieżowych oraz grup dla dzieci w wieku przedszkolnym,
- e) dofinansowanie obozów, półkolonii i kolonii terapeutycznych dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym.

3. Beneficjentami Programu w zakresie:

1) ust. 2 pkt 1 są:

- a) osoby nadużywające alkoholu, uzależnione od alkoholu i członkowie ich rodzin,

- b) specjaliści pracujący z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi, pracownicy służby zdrowia i wolontariusze,
 - c) placówki leczenia odwykowego, poradnie i punkty konsultacyjne;
- 2) ust. 2 pkt 2 są członkowie rodzin z problemem alkoholowym, w szczególności dzieci i młodzież.

4. Wskaźnikami realizacji Programu w zakresie:

- 1) ust. 2 pkt 1 są:
- a) wielkość środków finansowych przeznaczonych na realizację poszczególnych działań,
 - b) liczba beneficjentów poszczególnych działań,
 - c) liczba przeprowadzonych zajęć,
 - d) liczba szkoleń dla kadry specjalistów,
 - e) liczba doposażonych placówek,
 - f) liczba dofinansowanych szkoleń dla osób uzależnionych utrzymujących abstynencję i osób współuzależnionych,
 - g) liczba wykonanych badań przez biegłych sądowych;
- 2) ust. 2 pkt 2 są:
- a) wielkość środków finansowych przeznaczonych na realizację poszczególnych działań,
 - b) liczba beneficjentów poszczególnych działań,
 - c) liczba zorganizowanych form pomocy psychologicznej i prawnej,
 - d) liczba dofinansowanych placówek wsparcia dziennego, klubów młodzieżowych, grup dla dzieci w wieku przedszkolnych,
 - e) liczba obozów, półkolonii i kolonii terapeutycznych dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym.

§ 4.1. Określa się jako cel strategiczny Programu profilaktykę.

2. Określa się cele szczegółowe Programu w zakresie ustalonym w ust.1:

- 1) **udział w kampaniach profilaktyczno-edukacyjnych, m.in. na rzecz zapobiegania używania alkoholu i innych środków psychoaktywnych, w szczególności przez dzieci i młodzież,** realizowane przez:
- a) kontynuację kampanii profilaktyczno-edukacyjnych, m.in.: „*Ciąża bez alkoholu*”, „*Wyhamuj w porę*”, „*Dopalacze mogą cię wypalić*”, „*Prowadzę-jestem trzeźwy*”, „*Odpowiedzialny kierowca*”, „*Postaw na rodzinę*”, „*Narkotyki? To mnie nie kręci*”,
 - b) prowadzenie lokalnej kampanii edukacyjnej na tematy związane z problematyką alkoholową, m.in. dotyczącej ograniczenia możliwości zakupu i spożycia alkoholu przez niepełnoletnich, np. kampania „*Pozory mylą – dowód nie*”,
 - c) kontynuację w szkołach podstawowych i gimnazjalnych kampanii profilaktyczno-edukacyjnej „*Zachowaj Trzeźwy Umysł*”, w tym akcji profilaktycznej „*Napoje energetyczne – moc niepotrzebna dzieciom*”,
 - d) zakup materiałów edukacyjnych (m.in.: broszur, plakatów, ulotek profilaktycznych, gadżetów profilaktycznych) oraz ich dystrybucja wśród określonych grup adresatów – dzieci, młodzieży, sprzedawców napojów alkoholowych, kierowców, pracowników służby zdrowia, pracowników pomocy społecznej, nauczycieli, rodziców, policjantów, samorządowców, pacjentów placówek leczenia odwykowego i innych;

2) podejmowanie działań profilaktycznych na rzecz zapobiegania uzależnieniom dzieci i młodzieży, realizowane przez:

- a) prowadzenie w biurze zajęć grupowych dla dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym z rodzin będących w trudnej sytuacji życiowej,
- b) wspieranie programu młodzieżowych grup wsparcia rówieśniczego,
- c) rozwijanie profilaktyki rodzinnej poprzez realizację kursów i programów profilaktycznych dla rodziców, uczących wspierania prawidłowego rozwoju dzieci oraz rozwijających umiejętności rozmawiania z dziećmi na tematy alkoholu i problemów alkoholowych,
- d) prowadzenie zajęć psychokorekcyjnych dla dzieci z rodzin będących w trudnej sytuacji życiowej (w szczególności dla dzieci z rodzin alkoholików),
- e) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganiu zakazu sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim;

3) uświadamianie dzieciom i młodzieży zagrożeń, jakie niosą ze sobą zachowania ryzykowne, obniżenie wieku inicjacji alkoholowej; rozwijanie umiejętności służących kształtowaniu postawy protrzeźwościowej, realizowane przez:

- a) kontynuację współpracy z dyrektorami, nauczycielami, wychowawcami zielonogórskich szkół i przedszkoli, świetlic szkolnych, w celu wdrażania umiejętności zdrowego i trzeźwego stylu życia, poszerzania możliwości spędzania wolnego czasu, dofinansowania zajęć pozaprogramowych, fakultatywnych w szkołach, kółek zainteresowań,
- b) prowadzenie programów profilaktycznych i terapeutycznych dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka (m.in. realizacja spektakli profilaktycznych, przedsięwzięć o charakterze profilaktycznym),
- c) prowadzenie profilaktycznych zajęć pozalekcyjnych, w tym zajęć sportowych,
- d) tworzenie dzieciom i młodzieży warunków do zdrowego i trzeźwego stylu życia poprzez dofinansowanie działań mających na celu organizację miejsc uprawiania sportu i wypoczynku (kluby, świetlice, boiska sportowe, place zabaw);

4) zapobieganie powstawianiu problemów wynikających z używaniem alkoholu, kształtowanie właściwych wzorców konsumpcyjnych, realizowane przez:

- a) współpracę z Wojewódzkim Ośrodkiem Ruchu Drogowego w Zielonej Górze oraz szkołami nauki jazdy polegającą, m.in.: na rozpowszechnianiu informacji o wpływie środków psychoaktywnych na organizm kierowcy,
- b) prowadzenie i finansowanie badań związanych z diagnozą zachowań problemowych, używaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież oraz ewaluacją programów profilaktycznych,
- c) współpracę z policją i strażą miejską,
- d) współpracę z Uniwersytetem Zielonogórskim;

3. Beneficjentami Programu w zakresie:

1) ust. 2 pkt 1 są:

- a) uczniowie szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych,
- b) sprzedawcy napojów alkoholowych,
- c) pracownicy służby zdrowia,

- d) pracownicy pomocy społecznej,
- e) pracownicy placówek oświatowych i opiekuńczych,
- f) rodzice,
- g) pracownicy służb mundurowych np. policjanci i strażnicy miejscy,
- h) pacjenci placówek leczenia odwykowego,
- i) społeczność miasta Zielona Góra;

2) ust.2 pkt 2 są:

- a) dzieci, młodzież, w tym zagrożona uzależnieniem od alkoholu oraz ich rodzice,
- b) sprzedawcy napojów alkoholowych,
- c) społeczność lokalna;

3) ust.2 pkt 3 są:

- a) dzieci i młodzież szkolna,
- b) kadra pedagogiczna, m.in.: nauczyciele, wychowawcy, pedagodzy;

4) ust.2 pkt 4 są:

- a) uczestnicy zajęć w szkołach nauki jazdy, instruktorzy nauki jazdy,
- b) rodzice, których dzieci spożywają alkohol,
- c) dzieci i młodzież szkolna, studenci,

4. Wskaźnikami realizacji Programu w zakresie:

1) ust. 2 pkt 1 są:

- a) wielkość środków finansowych przeznaczonych na realizację działań w ramach poszczególnych kampanii,
- b) liczba osób i placówek biorących udział w kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”;

2) ust. 2 pkt 2 są:

- a) wielkość środków finansowych przeznaczonych na realizację poszczególnych działań,
- b) liczba osób objętych poszczególnymi działaniami,
- c) liczba przeprowadzonych form w ramach poszczególnych działań,
- d) liczba podjętych działań edukacyjnych i kontrolnych dotyczących ograniczenia sprzedaży napojów alkoholowych osobom niepełnoletnim;

3) ust. 2 pkt 3 są:

- a) wielkość środków finansowych przeznaczonych na realizację poszczególnych działań,
- b) ilość zajęć pozalekcyjnych i programów profilaktycznych realizowanych w szkołach oraz innych placówkach oświatowych,
- c) liczba osób objętych poszczególnymi działaniami,
- d) liczba placówek, z którymi podjęto współpracę;

4) ust. 2 pkt 4 są:

- a) wielkość środków finansowych przeznaczonych na realizację poszczególnych działań,
- b) liczba osób objętych poszczególnymi działaniami,
- c) liczba przeprowadzonych działań,
- d) liczba badań związanych z diagnozą zachowań problemowych i ewaluacją programów profilaktycznych.

§ 5.1. Określa się jako cel strategiczny Programu **wzmocnienie i wsparcie działań na rzecz przeciwdziałaniu przemocy domowej w rodzinach dotkniętych problemem alkoholowym.**

2. Określa się cel szczegółowy Programu w zakresie ustalonym w ust. 1 - **zapewnienie profesjonalnej pomocy, m.in. terapeutycznej, rodzinom z problemem alkoholowym dotkniętym przemocą domową**, realizowane przez:

- 1) zwiększanie skuteczności interwencji prawno-administracyjnych wobec przemocy domowej i innych zaburzeń funkcjonowania rodziny, powodowanych przez picie alkoholu;
- 2) rozwijanie miejskiego systemu wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej, współpracę oraz przepływu informacji pomiędzy instytucjami i organizacjami zajmującymi się pomocą socjalną, materialną, medyczną, prawną i psychologiczną;
- 3) zwiększanie dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy psychologicznej dla członków rodzin z problemem alkoholowym, np. pomocy indywidualnej, grup wsparcia, grup terapeutycznych dla osób doświadczających przemocy domowej a także grup korekcyjno - terapeutycznych dla sprawców przemocy;
- 4) dofinansowanie działalności Telefonu Zaufania dla ofiar przemocy domowej;
- 5) dofinansowanie programów profilaktyki przemocy w rodzinie, rozwijających kompetencje wychowawcze;
- 6) wspieranie działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej – organizacja szkoleń, porad i konferencji;
- 7) udział w ogólnopolskich kampaniach angażujących znaczące postaci w gminie oraz lokalne media – na rzecz zatrzymania przemocy w rodzinie, m.in.: „*Dzieciństwo bez przemocy*”, „*Zły dotyk*”, „*Reaguj. Masz prawo*”;
- 8) dofinansowanie zespołów interdyscyplinarnych działających na rzecz dzieci dotkniętych przemocą.

3. Beneficjentami Programu w zakresie ust. 2 są:

- 1) członkowie rodzin doświadczających przemocy w rodzinie lub zagrożonych przemocą;
- 2) osoby doświadczające przemocy i sprawcy przemocy domowej;
- 3) instytucje, placówki i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie;
- 4) pracownicy służby zdrowia;
- 5) pracownicy pomocy społecznej;
- 6) pracownicy placówek oświatowych i opiekuńczych;
- 7) rodzice;
- 8) mieszkańcy Miasta Zielona Góra.

4. Wskaźnikami realizacji Programu w zakresie ust. 2 są:

- 1) wielkość środków finansowych przeznaczonych na realizację poszczególnych działań;
- 2) liczba osób korzystająca z różnych form pomocy;
- 3) liczba realizowanych programów dotyczących profilaktyki przemocy w rodzinie;
- 4) liczba szkoleń, porad i konferencji związanych z problemem przemocy domowej i liczba uczestników;
- 5) liczba przeprowadzonych kampanii na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

§ 6.1. Określa się jako cel strategiczny Programu **współpracę z instytucjami, organizacjami i osobami fizycznymi.**

2. Określa się cele szczegółowe Programu w zakresie ustalonym w ust. 1:

- 1) **wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń, fundacji, osób fizycznych i prawnych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych**, realizowane przez:
 - a) wspieranie merytoryczne, finansowe i rzeczowe działalności instytucji, stowarzyszeń, fundacji, organizacji i grup samopomocowych, zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz Izby Wytrzeźwień lub innej instytucji zajmującej się podobną problematyką,
 - b) współpracę ze Wspólnotą Anonimowych Alkoholików, Grupami Rodzinnymi Al-Anon, Al-Ateen,
 - c) finansowanie lub dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla osób podejmujących pracę z osobami uzależnionymi od alkoholu, współuzależnionymi, osobami zagrożonymi uzależnieniem oraz członków komisji,
 - d) prowadzenie i finansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy terapeutycznej z dziećmi z rodzin alkoholowych oraz prowadzenia zajęć profilaktycznych, organizowanych dla pedagogów, nauczycieli, psychologów oraz przedstawicieli innych zawodów,
 - e) wspieranie działań zmierzających do ograniczania i zapobiegania przestępczości, demoralizacji nieletnich oraz patologii społecznej, a w szczególności przestępstw związanych z nadużywaniem alkoholu,
 - f) współpracę z organizacjami i instytucjami zajmującymi się innymi uzależnieniami,
 - g) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez współpracę z Centrum Integracji Społecznej;
- 2) **współpraca m.in. z Uniwersytetem Zielonogóskim, kościołami i związkami wyznaniowymi, mediami w zakresie informowania o konsekwencjach nadużywania alkoholu oraz promocji zdrowego stylu życia, trzeźwości i abstynencji, której celem jest wzrost poziomu wiedzy społeczności lokalnej dotyczącej problemów związanych z nadużywaniem alkoholu.**

3. Beneficjentami Programu w zakresie:

- 1) ust.2 pkt 1 są:
 - a) placówki miejskie, oświatowe, wychowawcze,
 - b) kadra pedagogiczna, m.in.: nauczyciele, wychowawcy, pedagodzy,
 - c) osoby uzależnione i członkowie ich rodzin,
 - d) specjaliści, członkowie komisji pracujący z osobami dotkniętymi problemem uzależnienia,
 - e) instytucje, organizacje pozarządowe, osoby fizyczne i prawne, zajmujące się realizacją zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;
- 2) ust. 2 pkt 2 są:
 - a) odbiorcy mediów,
 - b) studenci i pracownicy Uniwersytetu Zielonogóskiego,
 - c) wierni Kościoła Katolickiego, związków wyznaniowych i innych religii,
 - d) społeczność lokalna.

4. Wskaźnikami realizacji Programu w zakresie:

- 1) ust. 2 pkt 1 są:
 - a) wielkość środków finansowych przeznaczonych na realizację poszczególnych działań,
 - b) liczba podmiotów, z którymi nawiązano współpracę w ramach działań,
 - c) liczba finansowanych szkoleń i kursów oraz liczba ich uczestników;
- 2) ust. 2 pkt 2 są:

- a) wielkość środków finansowych przeznaczonych na realizację działania,
- b) liczba podmiotów współpracujących,
- c) liczba zrealizowanych działań.

Rozdział 3

Kierunki i płaszczyzny niezbędne w realizacji Programu

§ 7. Program zakłada realizację celów poprzez działania dotyczące:

- 1) redukcji lub eliminacji czynników ryzyka związanych ze szkołą, tj.:
 - a) przemocy rówieśniczej,
 - b) odrzucenia przez rówieśników,
 - c) słabej więzi ze szkołą,
 - d) niedostatecznego kierowania własnym zachowaniem,
 - e) destrukcyjnej grupy rówieśniczej,
 - f) niepowodzeń szkolnych;
- 2) redukcją lub eliminacją czynników ryzyka związanych z rodziną, tj.:
 - a) posiadania tylko jednego rodzica,
 - b) braku ojca w dzieciństwie,
 - c) antyspołecznych wzorców ról w dzieciństwie,
 - d) przemocy i dysharmonii w rodzinie, niezgody w małżeństwie rodziców,
 - e) słabego nadzoru, kierowania dzieckiem, małego zaangażowania rodziców w aktywność dziecka,
 - f) zaniedbania w dzieciństwie,
 - g) długotrwałego bezrobocia rodziców,
 - h) przestępczości, nadużywania środków psychoaktywnych przez rodziców,
 - i) choroby psychicznej u rodziców,
 - j) surowej dyscypliny w domu (lub braku dyscypliny), niekonsekwencji wychowawczej,
 - k) izolacji społecznej rodziny, doświadczanego odrzucenia,
 - l) braku ciepła, czułości, sympatii i empatii;
- 3) redukcją lub eliminacją czynników ryzyka związanych z uwarunkowaniami osobowościowymi, tj.:
 - a) wysokiego poziomu lęku i niepokoju,
 - b) słabej odporności na frustrację,
 - c) niskiej samooceny,
 - d) niedojrzałości emocjonalnej i społecznej,
 - e) słabej kontroli wewnętrznej,
 - f) nierealistycznych oczekiwań wobec siebie i otoczenia, poczucia odrzucenia;
- 4) wzmacnianiem czynników chroniących, tj.:
 - a) silnej więzi z rodzicami,
 - b) zainteresowania nauką szkolną i więzi ze szkołą,
 - c) regularnych praktyk religijnych,
 - d) poszanowania norm, prawa, wartości i autorytetów społecznych,
 - e) przynależności do pozytywnej grupy rówieśniczej.

§ 8. Profilaktyka prowadzona będzie, odpowiednio do stopnia ryzyka, na trzech poziomach:

- 1) **profilaktyka uniwersalna** – adresowana do całej niezdiagnozowanej populacji i jej podgrup (dzieci, młodzieży, dorosłych, kobiet w ciąży, kierowców, sprzedawców napojów alkoholowych); jej celem jest dostarczenie każdemu wiedzy i umiejętności niezbędnych do zapobiegania problemom;
- 2) **profilaktyka selektywna** - adresowana do grup zwiększonego ryzyka, które z uwagi na szczególne warunki życiowe, podlegają działaniu licznych czynników ryzyka i są bardziej zagrożone występowaniem problemów i zaburzeń (np. dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholizmu, dzieci z domów dziecka, dzieci adoptowane, młodzież, która nie realizuje obowiązku szkolnego, bezdomni itp.); jej celem jest opóźnianie inicjacji w zakresie różnych zachowań ryzykownych; profilaktyka selektywna jest dostosowana do specyficznych potrzeb danej grupy;
- 3) **profilaktyka wskazująca** - adresowana do tych jednostek z grup ryzyka, u których występują wczesne sygnały problemów i liczne niepokojące zachowania (np. częste absencje szkolne, okresowe upijanie się); jej celem jest ograniczenie czasu trwania dysfunkcji; wymaga indywidualnej diagnozy i polega na redukowaniu czynników ryzyka obecnych w samej jednostce i w jej środowisku (np. rodzinnym, szkolnym); nie jest to jednak terapia.

§ 9. W planowaniu działań profilaktycznych bierze się pod uwagę analizę dotychczasowych działań:

- 1) prowadzenie działań na rzecz dzieci, młodzieży oraz rodziców za pośrednictwem placówek np.: żłobków, przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych;
- 2) gromadzenie i wydatkowanie środków finansowych z wydawanych zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych zgodnie z przepisami ustawy;
- 3) prowadzenie zajęć w placówkach oświatowych, placówkach wsparcia dziennego, klubach młodzieżowych, grupach dla dzieci w wieku przedszkolnym przez wykwalifikowaną kadrę pedagogiczną podnoszącą swoje kwalifikacje;
- 4) funkcjonowanie placówek wsparcia dziennego, klubów młodzieżowych w których realizuje się program pracy profilaktycznej i terapeutycznej z dziećmi i młodzieżą oraz współpracuje się ze środowiskiem rodzinnym dziecka;
- 5) funkcjonowanie placówek zajmujących się pomaganiem rodzinom z problemem alkoholowym, tj. Lubuskiego Ośrodka Profilaktyki i Terapii, Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnień i Współuzależnienia, Poradni Leczenia Uzależnień od Substancji Psychoaktywnych;
- 6) zaangażowanie lokalnych mediów w sprawy społeczne, w tym związane z problemem alkoholizmu, narkomanii i przemocy domowej;
- 7) współpracę z organizacjami pozarządowymi zajmującymi się profilaktyką uzależnień oraz wsparciem i pomocą osobom uzależnionym i ich rodzinom;
- 8) współpracę z komisją oraz jednostkami publicznymi, m.in.: policją, Sądem Rejonowym Wydział Rodzinny i Nieletnich, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz innymi instytucjami w zakresie zobowiązania do leczenia odwykowego;
- 9) finansowe i rzeczowe wsparcie rodzin ubogich oraz reintegracja zawodowa osób poprzez funkcjonowanie systemu pomocy społecznej.

Rozdział 4 **Sposoby realizacji Programu**

§ 10. Przy realizacji Programu realizowane będą następujące strategie:

- 1) **strategia informacyjna** – realizowana na każdym poziomie zagrożeń, której celem jest informowanie o skutkach zachowań ryzykownych i umożliwianie dokonywania racjonalnego wyboru; stosuje się tu założenie, iż dostarczenie informacji o skutkach zachowań negatywnych powoduje zmianę zachowań ryzykownych poprzez zmianę postawy;
- 2) **strategia edukacyjna** – kładzie nacisk na umiejętność dokonywania racjonalnych wyborów, obronę własnego zdania, rozwijanie akceptacji, dojrzewania i rozwoju, zmierza do kształtowania osoby posiadającej własne zdanie, preferującej zdrowy styl życia, akceptującej swoją tożsamość i umiejącej pomagać innym;
- 3) **strategia alternatyw** – realizowana jest przez szkołę i rodzinę. Środowiska te powinny zarówno rozwijać, kształtować zainteresowania, jak i proponować alternatywne/zdrowe sposoby spędzania wolnego czasu. W stosowaniu tej metody bardzo ważna jest modelująca rola dorosłych. Jej celem jest pomoc w zaspokajaniu sukcesu, satysfakcji, przynależności poprzez działalność pozytywną, będącą alternatywą dla zachowań ryzykownych;
- 4) **strategia interwencyjna** – kładzie nacisk na wsparcie w sytuacjach trudnych oraz udzielanie specjalistycznej pomocy osobom jej potrzebującym oraz ich rodzinom. Dotyczy ona grup podwyższonego ryzyka;
- 5) **strategia zmniejszania szkód** – ma za zadanie zmniejszanie szkód indywidualnych jednostki oraz całego społeczeństwa poprzez zmniejszanie zagrożenia, jakie niosą ze sobą zachowania ryzykowne. Jej adresatem są grupy najwyższego ryzyka.

§ 11. Realizacja Programu nastąpi poprzez:

- 1) udzielanie dotacji celowej jednostkom spoza sektora finansów publicznych;
- 2) zakup usług od podmiotów prawnych i fizycznych;
- 3) tworzenie bazy merytorycznej, organizacyjnej i materialnej niezbędnej do realizacji Programu.

Rozdział 5 **Źródła i zasady finansowania**

§ 12. Finansowanie Programu będzie dokonywane w ramach środków własnych miasta, w tym z dodatkowych środków, jakim są wpływy do Urzędu Miasta z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z dotacji celowych Wojewody Lubuskiego, Starosty Zielonogórskiego, Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a także darowizn, zapisów i innych wpływów od osób prawnych i fizycznych.

Rozdział 6 **Kontrola efektywności niniejszego Programu**

§ 13.1. Nadzór nad realizacją zadań własnych Miasta powierzonych do realizacji podmiotom, koordynowanie i kontrolę formalną i finansową tych zadań prowadzi biuro.

2. Po zakończeniu realizacji zadania, podmioty zobowiązane są do przedstawienia sprawozdań z przebiegu i rezultatów działalności, w ramach zleconych zadań.

3. Rada Miasta otrzymuje sprawozdanie z wykonania Programu do końca pierwszego kwartału roku następnego.

Rozdział 7

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

§ 14. 1. Prezydent Miasta powołuje komisję i zatwierdza regulamin jej działania.

2. Do zadań komisji należy w szczególności:

- 1) inicjowanie działań stanowiących zadania własne miasta w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;
- 2) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia przez sąd o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, w tym kierowanie do biegłego orzekającego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu;
- 3) rozpatrywanie zawiadomień Izby Wyrzeźwien oraz informacji z instytucji, organizacji społecznych i od osób fizycznych dotyczących osób nadużywających alkoholu;
- 4) monitorowanie okresu dobrowolnego leczenia odwykowego w ośrodku leczenia odwykowego wobec osób, które złożyły pisemne oświadczenie o podjęciu ww. leczenia w trakcie prowadzonego postępowania w Zespole ds. Lecznictwa;
- 5) uczestnictwo w posiedzeniach Sądu Rejonowego Wydziału Rodzinnego i Nieletnich;
- 6) wydawanie opinii w formie postanowienia o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych z odrębną uchwałą w sprawie zasad usytuowania miejsc oraz ustalenia liczby punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych;
- 7) kontrolowanie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, tj.:
 - a) kontrole punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych z upoważnienia Prezydenta Miasta Zielona Góra,
 - b) przeprowadzanie rozmów profilaktycznych z właścicielami sklepów i sprzedawcami, m.in. tłumaczenie przepisów prawnych, uświadamianie skutków sprzedaży alkoholu nieletnim;
- 8) przygotowywanie dokumentów zawierających wynik pracy komisji i zespołów, m.in. sprawozdań półrocznych i rocznych z działalności komisji.

§ 15. Przyjmuje się następujące zasady wynagradzania członków komisji:

- 1) członkom komisji przysługuje wynagrodzenie otrzymywane z tytułu wykonywania czynności związanych z pełnieniem obowiązków społecznych, które obejmuje udział w posiedzeniach komisji, udział w pracach zespołów oraz pełnienie dyżurów;
- 2) za podstawę ustalenia wynagrodzenia przyjmuje się średnią kwartalną przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez zysku, ogłoszoną przez prezesa GUS, obliczoną za kwartał poprzedzający okres, za który wypłacane jest wynagrodzenie;
- 3) ustala się sposób obliczania miesięcznego wynagrodzenia otrzymywanego przez biorących udział w posiedzeniach komisji, pracach zespołów oraz dyżurach:
 - a) przewodniczący komisji – w wysokości 0,32 podstawy,
 - b) zastępca przewodniczącego oraz przewodniczący zespołu - w wysokości 0,27 podstawy,
 - c) członek komisji – w wysokości 0,22 podstawy,

- przy czym kwotę bazową (podstawę) stanowi kwota, o której mowa w pkt 2;
- 4) w przypadku uczestnictwa wyłącznie w posiedzeniach komisji przysługuje uczestnikowi 15% kwoty wynagrodzenia wynikającej z zapisów w pkt 3;
 - 5) za każdą nieobecność w posiedzeniu komisji, pracach zespołów oraz na dyżurze, potrąca się z kwoty wynagrodzenia wynikającej z zapisów w pkt 3:
 - a) na posiedzeniach komisji – 15%,
 - b) pracach zespołów – 10%,
 - c) na dyżurach - 10% ,
 - 6) podstawę do wypłacenia wynagrodzenia stanowi stwierdzana podpisem na liście obecność na odbytym posiedzeniu, zespole, dyżurze, kontroli – w przeciwnym przypadku wynagrodzenie nie przysługuje.

Rozdział 8 **Przepisy końcowe**

§ 16. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Zielona Góra i Pełnomocnikowi ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

§ 17. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2014 roku.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Adam Urbaniak